

Nr 72.

Ankom till riksdagens kansli den 2 maj 1919 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder till upphjälpande av fisket i de svenska huvudfloderna.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 193, har herr *Edberg* hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täckes vidtaga åtgärder i av motionären angivna syftemål till fiskets upphjälpande i de svenska huvudfloderna.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Över förevarande framställning har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande från lantbruksstyrelsen, som i sitt utlåtande anført följande:

Utskottet.

»Lantbruksstyrelsen delar i huvudsak motionärens åsikt beträffande nödvändigheten att genom fiskodling motverka den av industrien förorsakade fiskminskningen i älvarna ävensom att vederbörande industriföretag bör bekosta detta fiskodlingsarbete.

I anledning av motionärens uttalanden om laxtrappornas oändamålsenlighet anser sig lantbruksstyrelsen dock böra påpeka, att flertalet under de senare åren inrättade laxtrappor visat sig vara effektiva, så till vida att lax verkligen går upp genom dem, även om det givetvis i regel icke kan vara lika lätt för laxen att finna vägen upp genom en laxtrappa som uppför en icke överbyggd fors. Däremot kan man med fog säga, att i samma mån som alla fall i vattendragen bliva överbyggda och älvarna profilreglerade, det icke längre blir till någon nytta att släppa upp laxen förbi fördämningarna, emedan dess lekplatser och ynglets uppehållsplatser genom profilregleringen bliva förstörda, varförutom till-

äventyrs utkläckt laxyngel blir dödat i kraftverkens turbiner. Byråchefen i styrelsen Oscar Nordqvist har ock i ett i lantbruksakademien år 1916 hållet föredrag — 'Vattendragens överbyggande och fiskeriintressets tillvaratagande', införd i lantbruksakademins handlingar och tidskrift år 1916 samt även utgiven som särskild broschyr i 'Svenska Vattenkraftföreningens publikationer' nr 90 (1917:11) — föreslagit att, där förhållandena äro sådana, som ovan angivits, laxtrapporna skulle ersättas med laxodling, varvid laxynglet borde uppfodas i dammar med genomrinnande vatten till dess det uppnått sådan storlek, att det kan vandra ut till havet, då det skulle utsättas nedanför den nedersta fördämningen i älven. Laxfisket skulle därigenom räddas från förstöring och laxfångsten, som även för närvarande huvudsakligen är koncentrerad till älvarnas nedersta lopp och havet utanför, skulle framdeles bedrivas uteslutande inom dessa områden. Det ifrågavarande förfarandet skulle även medföra den nytta, att det för industrien skulle inbespara utgifterna för laxtrappors inrättande och den förlust av vattenkraft, som laxtrappornas öppenhållande medför. Då förfarandet emellertid, såvitt bekant, ännu aldrig blivit någonstädes försökt, har Nordqvist föreslagit, att försök av ifrågavarande slag skulle ingå som ett led i den fiskeriförsöks- och undersökningsverksamhet, till vars organisation av chefen för jordbruksdepartementet särskilt tillkallade sakkunniga för närvarande uppgöra förslag. Enligt förslaget borde vidare, sedan metoden blivit tillräckligt utexperimenterad vid försöksanstalt, laxodlingsanstalter för uppfödande och utsläppande av 2—3 år gamla laxungar inrättas vid de olika laxförande älvarna eller, om sådant visar sig vara möjligt, gemensamma anstalter uppföras för flera älvar.

I motionen omnämnas även andra fiskslag än lax, och enligt vad lantbruksstyrelsen har sig bekant, äro också åtgärder beträffande dessa fiskslag föremål för de sakkunnigas behandling.

Då åtgärder i det av motionen antydda syftet således redan äro under förberedande, synas ytterligare åtgärder härutinnan icke för närvarande behöva vidtagas.»

Utskottet inser till fullo nödvändigheten av att effektiva åtgärder vidtagas för åstadkommande av en rationell fiskevård i våra huvudfloder. Vad angår byggande i dylika vattendrag hava emellertid nyligen bestämmelser utfärdats i vattenlagen den 28 juni 1918. I vad mån däri meddelade bestämmelser icke fylla sitt ändamål torde ännu vara för tidigt att avgöra. Av lantbruksstyrelsens ovanintagna utlåtande framgår, att ytterligare åtgärder i förevarande avseende äro under förberedande av vissa av chefen för jordbruksdepartementet tillkallade sakkunniga. De sakkunnigas förslag härutinnan lära vara att förvänta inom en snar framtid. Det synes utskottet lämpligt avvakta resultatet av de åtgärder, som med anledning härav kunna komma att genomföras, innan ytterligare sådana föreslås till utförande.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 maj 1919.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtande nr 71.
